

Fisher dirigint Lee.

Ramon Freixas

El 23 de febrer de 1904 va néixer el gran Terence Fisher. Un de les millors maneres d'homenatjar la seva memòria i de recordar el seu llegat artístic consisteix a divulgar la seva obra. I fer-ho amb dos títols tan diferents, no per la gran qualitat sinó per la divergència de la rebuda que varen tenir i pel tractament, com *Dràcula* (*Dracula*, 1958) i *La Gorgona* (*The Gorgon*, 1964). Popular, aplaudit, exitós, el primer; oblidat, menyspreat, fracassat, el segon.

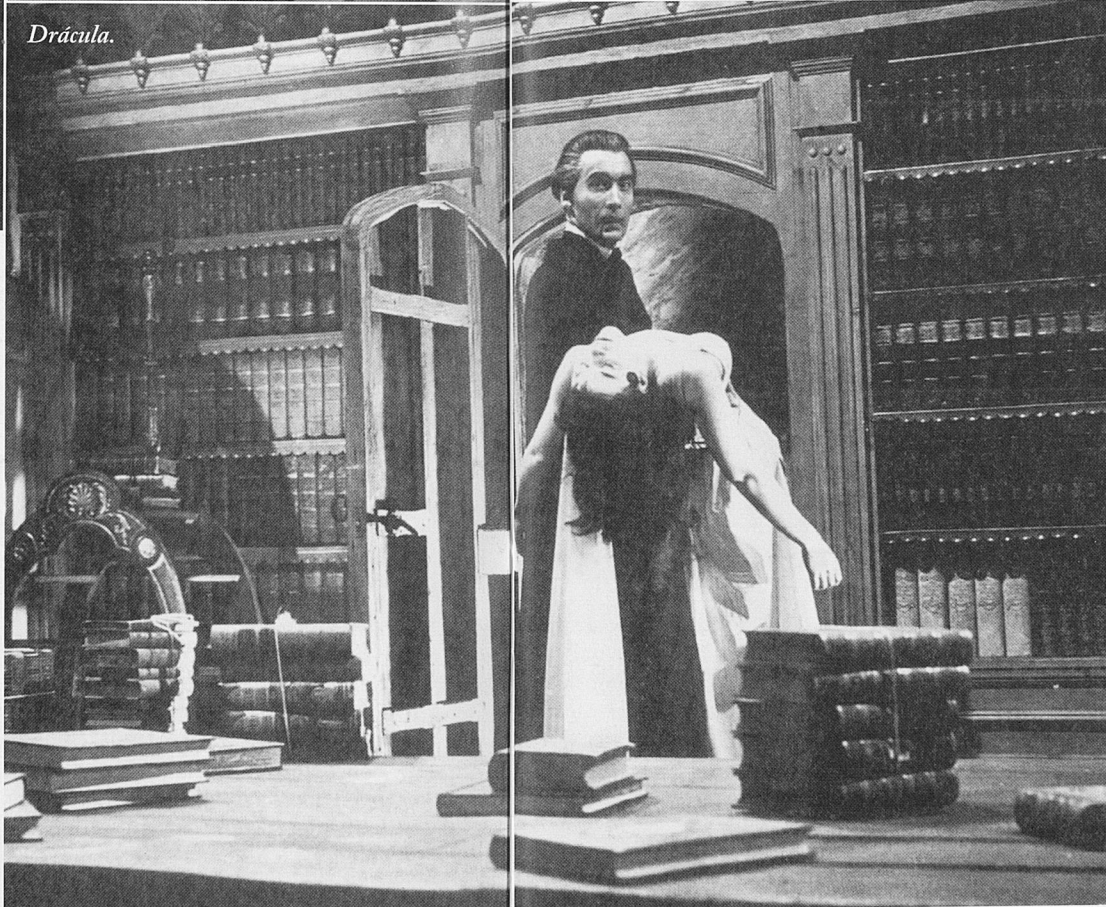
Segona incursió de la Hamer Films en el domini dels mites clàssics del fantàstic, després de *La maldició de Frankenstein*, *The curse of Frankenstein*, 1957, primera entrega d'una esplendorosa trilogia sobre el vampirisme, *Dràcula* il·luminada per Terence Fisher, obra mestra indiscutible, conjuga una vital reapropiació, una sangínia redimensió de la mitologia uni-

versal, d'execució precisa i preciosa, exacta combinació de respiració agitada i cartesiana *démarche*, demostració irrefutable de la depurada, refinada posada en escena de Fisher. Només dos exemples: el sinuòstraveling inicial, des l'exterior àguila de pedra fins a la seva entrada a l'interior de la cripta on reposa Dràcula; i el superb duel/confrontació final entre els dos contendents, plens d'energia i vigor, fins que el feix de llum a través del finestral i la imatge de la creu amb dos canelobres a càrrec de Van Helsing commina la desintegració del vampir. ¿Les armes del film? Poderoses el-lipsis, barroquisme endimoniat, densitat textual, enquadraments agressius, tancats, una atmosfera viciada, irreverentment malsana, el simbolisme del color vermell, la virulència física de l'enfrontament entre Dràcula i Van Helsing; en fi, l'aflorament d'una sexualitat insurrecta, capaç de con-

La Gorgona, un dels escassos projectes suggerits pel cineasta a la Hamer, és una de les pel·lícules predilectes de l'autor. Una elecció gens ni mica sorprenent. Fisher sempre va voler rodar una història d'amor, però els avatars de la seva carrera no varen facilitar aquest desig...

La Gorgona.

Dràcula.

La Gorgona

duir els seus acòlits a una doble esclavitud: del plaer i del vampir. El gran poder de seducció de Dràcula, senyor dels seus desitjos i de les seves necessitats, per l'exercici de despiedada maldat (ell no s'enamora) i militant carnalitat.

La Gorgona, un dels escassos projectes suggerits pel cineasta a la Hamer, és una de les pel·lícules predilectes de l'autor. Una elecció gens ni mica sorprenent. Fisher sempre va voler rodar una història d'amor, però els avatars de la seva carrera no varen facilitar aquest desig, d'aquí l'estima pel film, una obra romàntica (de negre romanticisme), una història d'amor (i sacrifici) entre la víctima i el seu botxí, sovint insinuada, però mai tractada tan directament. El film trasllada d'una manera arriscada la mitologia grega de la gorgona, uns essers la mirada dels quals als ulls provoca la petrificació dels cossos, a la bohèmia de co-

mençaments del segle XX. Exposa amb convicció i talent la suggerència d'allò atroz, de la violència, desenvolupant la teoria fisheriana que allò horrid, el terror és abans una idea que un efecte (un fet que haurien de tenir en compte les noves generacions de realitzadors que visiten el gènere). D'aquí sorgeixen esplèndids moments com les incitants aparicions de la gorgona associades a la lluna plena, escenes memorables com el seu reflex dins l'aigua, per no parlar de la mestria amb què mou la càmera en la seqüència de la visita al castell del professor Heitz, cim del poder del desassossec i el temor. Excel·lents exemples de la grandesa i talent d'un cineasta que encara molts s'obstinen a qüestionar. I és que ningú com Terence Fisher ha sabut plasmar amb tanta inigualable elegància, penetració i determinació la capacitat subversiva del fantàstic. ■